

Uppgifter A

Tecken, ord, meningar

Litteracitet

1

Steg 2

3

Elever i tidigt skede av sin läs- och skrivutveckling

Uppgifter A – Tecken, ord, meningar

Inledning	3
Blad 1 – Skriva namn, ålder, ord och tecken	4
Blad 2 – Läsa tecken.....	5
Blad 3 – Läsa tecken, latinska alfabetet	6
Blad 4 – Läsa ord.....	7
Blad 5 – Läsa meningar	8
Blad 6 – Hörförståelse eller läsförståelse	9

Inledning

Detta häfte innehåller underlag för Uppgifter A – Tecken, ord, meningar. Materialet används tillsammans med Samtals- och dokumentationsunderlag A. När uppgifterna inte finns översatta till ett språk eleven kan väljer du *Uppgifter A1*.

Instruktionerna för hur du genomför uppgifterna finns i *Samtals- och dokumentationsunderlag A*. Dokumentera elevens svar på uppgifterna direkt i samtals- och dokumentationsunderlaget.

Om översättningen

För översättningen har den variant av det kinesiska skriftsystemet använts som kallas förenklad kinesiska (simplified han). De kinesiska tecknen är byggda efter en morfematisk princip och varje tecken står för ett begrepp och en betydelse. Tecknen är därför INTE ljudavbildande - ett och samma skrivtecken kan kopplas ihop med olika ljud beroende på sammanhanget. Kinesiska tecken kan skrivas från vänster till höger eller från höger till vänster samt ställas upp både horisontellt och vertikalt. I kartläggningssmaterialet används den vanligaste läsriktningen, nämligen horisontellt och från vänster till höger.

Talspråk

Med *kinesiska* betecknar man en grupp språk som talas framförallt i Folkrepubliken Kina, inklusive Hong Kong samt i Macao, Singapore och Taiwan. I dessa länder är det de facto ett officiellt språk. Kinesiska talas också i Indonesien, och Malaysia där det är ett officiellt förvaltnings- och undervisningsspråk enligt lag (1996). De flesta talade kinesiska varieteterna hör till tonspråken, där ordens tonläge och betoningssmönster är betydelseskiljande och avgör hur det talade språket ska uppfattas. Det man på svenska kallar *rikskinesiska* är den absolut största talade varieteten med över 1 miljard talare (L1 och L2). Det kallas också *mandarin* men det korrekta namnet är *putonghua* eller "vanligt tal". De flesta talade varieteterna skiljer sig så starkt åt, att talarna inte kan förstå varandra, varför man tenderar att använda rikskinesiska som allmänt, talat kommunikationsmedel.

Skriftspråk

Beteckningen *kinesiska* används också för det gemensamma skriftspråket som man kan skriva alla de olika talade varieteterna med. Skriftsystemet omfattar en mycket stor mängd olika tecken varav de allra flesta inte används i vardagliga sammanhang. Varje tecken skrivs med ett varierande antal streck, från ett enda till några tiotals. Strecken formar ofta betydelsebärande komponenter som förekommer i olika kombinationer i många tecken. Kombinations-möjligheterna är oändliga och logiken bakom kombinationerna ofta dold. Läsinlärning kräver därför stor ansträngning och tar lång tid. I tal motsvarar varje enskild tecken en fonetisk stavelse eller ett ord, men man kan inte se på tecknet hur stavelsen och ordet ska uttalas. En läsare måste föreställa sig tecknets betydelse, för att sedan kunna forma stavelsen eller ordet med sina språkljud. Rikskinesiska är fattigt på distinkta språkljud och det innebär att språket har många ord som låter likadant men skrivs med olika tecken och därmed har olika betydelser (ungefär som kol och kål, eller stjal, själ och skäl på svenska). För att lära ut rikskinesiskt uttal och för att visa hur ett visst nytt ord eller lånord ska uttalas, används ett officiellt transkriptionssystem med latinska bokstäver, kallat *pinyin*.

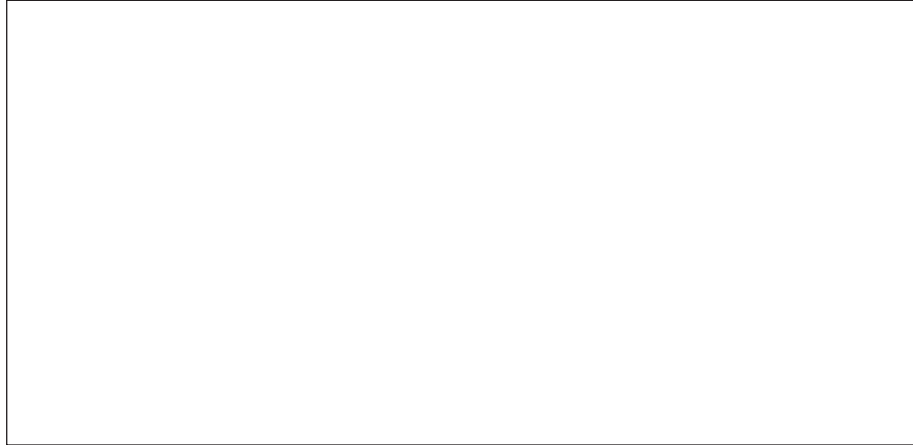
Anpassning av uppgifter för elever med funktionsnedsättning

Har eleven en synnedsättning kan du förstora text och bilder och förstärka färger och kontraster. I uppgift 4 som handlar om att matcha bild och ord kan du vid behov beskriva innehållet i bilderna i Blad 4 eller använda konkreta föremål. I uppgift 5 – läsa meningar kan du beskriva innehållet i bilden. Samma bild återkommer i blad 6 som används för uppgift 6 och 7. Kontakta vid behov speciallärare eller specialpedagog.

Läs mer i *Anpassning för elever med funktionsnedsättning*.

Blad 1 – Skriva namn, ålder, ord och tecken

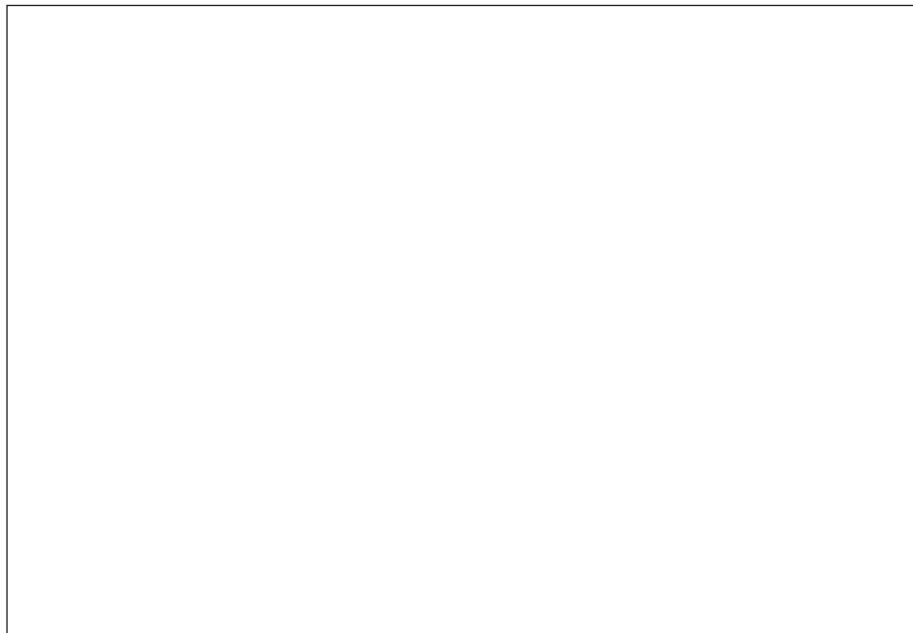
Namn:

Ålder:

Andra ord, bokstäver, tecken eller siffror:

Blad 2 – läsa tecken

的	一	是	了
我	不	人	在

鹅	雪	冷	后
城	景	睡	满

Observera att tecknen ovan står för ord eller stavelser och inte för enskilda ljud!

Blad 3 – Läsa tecken, latinska alfabetet

A	B	C	D	E
F	G	H	I	J
K	L	M	N	O
P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y
Z	Å	Ä	Ö	

Blad 4 – läsa ord

鞋	香蕉	球
笔	苹果	书

Blad 5 – läsa meningar

这里是一只狮子和一只狐狸。

狮子趴在洞里。

狐狸坐在外面。

Blad 6 – hörförståelse eller läsförståelse

狮子和狐狸

狮子趴在它的洞穴里。

白天和晚上它都趴在那里。

大家只听到它微弱和疲乏的吼叫。

——它生病了，动物们这么想，并且很同情它。

它们开始带着小礼物走进狮子的洞穴里。

但是狐狸不进去。

狮子用柔和的声音问道：

——为什么你不来呢，我的朋友？其他动物都来过这里了。

——我本来想来，狐狸说道，但我看到了脚印，感到害怕。

只有走进你洞穴的脚印，却没有从洞穴里走出来的脚印。

所以我还是留在外面好了。

